

Bijlage 2 Risicoparagraaf

In deze bijlage zijn de belangrijkste risico's voor de Waterfabriek Wilp (d.d. juli 2021) opgenomen. Bij ieder risico is beschreven hoe deze beheerst wordt.

1. Geen akkoord op bestemmingsplanwijziging /bezwaren omwonenden

De grond ter plekke van de voorgenomen locatie (direct naast Schoneveld) van de Waterfabriek Wilp is nog in eigendom van een agrariër. Om kosten te besparen is het uitgangspunt momenteel dat de eerste fase wordt gerealiseerd zonder extra grondaankopen. Het idee was om de grond op de voorgenomen locatie te ruilen voor het naastgelegen perceel dat het waterschap in eigendom heeft (figuur 1 en 2). Het voordeel daarbij is dat op de grond direct naast Schoneveld naar verwachting makkelijker een goedkeuring van de gemeente kan worden verkregen voor een bestemmingsplanwijziging.

Figuur 1. Bestaande situatie

Figuur 2. Idee van grondruil

Risico

Mocht grondruil niet lukken dan wordt de Waterfabriek gerealiseerd op de 4,2 hectare grond ten oosten hiervan. De gemeente Voorst heeft aangegeven dat zij geen voorstander is van een locatiewijziging. Een locatiewijziging leidt er namelijk toe dat de gemeente opnieuw een beoordeling op vergunbaarheid moet doen terwijl de werkdruk bij gemeenten op dit moment hoog is.

De kans op de grondruil lijkt op dit moment klein. Het risico bestaat daarmee dat de gemeente geen akkoord geeft op een bestemmingsplanwijziging voor de locatie. Daarnaast is er recent een zonnepark gerealiseerd in het gebied, wat tot de nodige bezwaren bij omwonenden heeft geleid. Dit kan ook bij de omgevingsprocedures voor de Waterfabriek gebeuren, wat tot vertraging kan leiden.

Beheersmaatregelen

We zijn in nauw contact met de gemeente Voorst. Indien de grondruil niet lukt bespreken we op bestuurlijk niveau met de gemeente hoe we het beste verder kunnen gaan. Mogelijk kunnen we hen helpen met de werkdruk door een vergoeding te bieden voor het extra werk van de RO afdeling. Zodra de locatie van de Waterfabriek bekend is, organiseren we een bijeenkomst met omwonenden om de plannen voor de Waterfabriek met hen te delen en wensen/zorgen op te halen ten aanzien van de inpassing. Met deze informatie kunnen we de Waterfabriek inpassen op een manier die aansluit bij de omgeving.

2. Imagoschade van de Waterfabriek door wijzigingen

De Waterfabriek heeft in de afgelopen jaren een aantal wijzigingen doorgemaakt (zie hiervoor ook de bijlage tijdlijn). Op basis van de meest recente wijziging gaan we gefaseerd bouwen, te beginnen met een eerste zuiveringsstraat. We doen dit om het opschalingsrisico van pilot naar praktijk te beheersen. Ook wordt er in eerste instantie geen regenwaterafvoer (RWA) meer behandeld en komt er geen helofytenfilter maar een kleinere “revitaliseringsvijver”.

Risico

De Waterfabriek staat volop in de Nederlandse en Europese schijnwerpers. Met de herziene aanpak moet er een wijzigingsverzoek worden ingediend voor de LIFE subsidie. Het is onzeker of de gewijzigde aanpak wordt geaccepteerd en of de subsidie behouden blijft. Naast verlies van subsidie betekent dit ook het verlies van een Europees platform met mogelijk imagoschade tot gevolg. Ook andere belanghebbenden kunnen hun vertrouwen in de Waterfabriek verliezen als gevolg van de wijzigingen.

Beheersmaatregelen

We zijn in contact met de subsidieverstrekker en spannen ons tot het uiterste in om de LIFE subsidie (inclusief het Europese podium) en daarmee onze samenwerking met partners STOWA en Aquaminerals te behouden. Voor LIFE is het erg belangrijk om zekerheid te krijgen dat de Waterfabriek er daadwerkelijk komt. Met een bestuurlijk akkoord van het ab in september 2021 bieden we deze zekerheid.

Om te vertellen dat we met de gewijzigde aanpak nog steeds een full scale Waterfabriek gaan realiseren (met een kleinere omvang) hebben we recent nieuwe kernboodschappen opgesteld. De komende tijd gaan we op basis hiervan de stakeholders van de Waterfabriek laten zien dat onze ambities nog steeds gelden, maar dat we deze op een verstandige wijze willen realiseren. We nemen kleine stappen om ervoor te zorgen dat risico's en kosten maatschappelijk aanvaardbaar blijven.

3. De samenwerking met Nijhuis verloopt niet volgens verwachting

De Waterfabriek Wilp wordt samen met Nijhuis Industries doorontwikkeld. De samenwerkingsvorm is een Onderzoeks- en Ontwikkelingstraject.

Risico

Ondanks een goede voorbereiding en het gezamenlijke belang om de Waterfabriek met succes te realiseren kunnen er in de samenwerking discussies ontstaan. Zo is de O&O samenwerking voor beide partijen nieuw en bestaat het risico om in een klassieke opdrachtgevers- opdrachtnemers samenwerking te vervallen. Het gevolg is dat partijen ofwel hun verantwoordelijkheid niet nemen of dat er eisen worden gesteld die niet aansluiten bij de aard van de samenwerking. Ten aanzien van het delen van kennis zijn afspraken gemaakt, maar het kan in de praktijk gebeuren dat deze afspraken verschillend geïnterpreteerd worden. En ten slotte kunnen de verwachtingen van elkaar verschillen, wat bijvoorbeeld tot discussies over de taakverdeling, rollen en verantwoordelijkheden leidt.

Beheersmaatregelen

Met Nijhuis hebben we een intensief traject doorlopen om de samenwerking te verkennen. Dit heeft geresulteerd in een samenwerkingscontract met hierin afspraken over inbreng, taakverdeling, risicoverdeling, communicatie, inspannings- en resultaatsverplichtingen. Het samenwerkingscontract is door beide partijen ondertekend en daarmee staan ook de directieniveaus achter de gemaakte afspraken. Gedurende het O&O traject organiseren we periodiek gezamenlijke momenten om open

en transparant de samenwerking te bespreken en vervolgafspraken te maken en komt er een gezamenlijke stuurgroep om vragen aan voor te leggen. Er is een gezamenlijke risicoreservering om risico's die beide partijen aangaan te kunnen oplossen. Indien zich een dergelijk risico voordoet wordt een voorstel voor de verdeling voorgelegd aan de gezamenlijke stuurgroep, waarbij het uitgangspunt een 50-50 verdeling is.

4. Resultaten uit de pilot kunnen in de praktijk niet gehaald worden

De resultaten uit de pilot (5m³/h) zijn gebruikt voor de opschaling naar de eerste straat (50 m³/h).

Risico 1.

Er is een risico dat de opschaling van de Waterfabriek naar 50m³/h niet (direct) tot de gewenste waterkwaliteit leidt en er dus een verschil is met de uitkomsten van de pilot.

Beheersmaatregelen

Er komt een monitoringsprogramma om de prestaties goed bij te houden en bij te stellen wanneer dit nodig is. Wanneer de Waterfabriek na een optimalisatieperiode van drie jaar nog niet de gewenste prestaties levert besluiten waterschap en Nijhuis om niet door te gaan met verdere opschaling naar de volledige capaciteit van Wilp, wordt de installatie weggehaald en krijgt het waterschap alle materiaalkosten terug.

Risico 2

Indien het technisch hart van de installatie wordt weggehaald en terug betaald blijft de rest van de installatie (aanvoerwerk, gebouwen en infrastructuur) achter.

Beheersmaatregelen

Er zijn dan op hoofdlijnen 2 opties: 1. We verwijderen de rest van de installatie en verkopen de onderdelen. De resterende boekwaarde dient dan te worden afgeboekt. Dit bedraagt ongeveer € 8,9 miljoen minus eventuele verkoopopbrengsten. 2. We vervangen het technisch hart door een conventionele zuivering, die voldoet aan de lozingseisen. In dat geval kan het geld dat wordt ontvangen van Nijhuis worden ingezet van de realisatie hiervan. De restant boekwaarde van de voorbereiding en onderzoek ad ongeveer € 4,3 miljoen dient in dit geval te worden afgewaardeerd ten laste van de exploitatie.

Indien dit risico zich voordoet zal een voorstel worden gedaan voor de te kiezen oplossingsrichting.

5. Reststromen kunnen niet afgevoerd worden

Uit de waterfabriek Wilp komt straks niet alleen ultraschoonwater. Er ontstaan ook reststromen. Voor deze stromen onderzoeken we op welke wijze we deze kunnen upcyclen tot waardevolle grondstof.

Risico

Tot het zover is zullen de reststromen nog niet volledig afgezet kunnen worden en moet het materiaal nog worden verwerkt als afvalproduct. Voor een paar stromen is dit nog een uitdaging, met name voor de ammoniumstroom. Deze, qua samenstelling eenzijdige, reststroom kan niet zomaar worden teruggevoerd naar rwzi Terwolde, dus is een andere verwerkingsroute nodig. Het risico bestaat dat er geen geschikte route wordt gevonden en de reststroom niet kan worden

afgevoerd. De “nuttige” afvoer van deze stroom is de basis voor voortgang van het concept.

Beheersmaatregelen

Specifiek voor de ammoniumstroom is extra budget gereserveerd om maatregelen te kunnen nemen. Ook is een specifieke activiteit met Nijhuis afgesproken om al in de voorbereidingsfase gezamenlijk een plan te maken voor deze stroom. Tevens zal in de voorbereidingsfase contact worden gezocht met potentiële partijen die deze reststroom kunnen gebruiken en hiermee afspraken te maken. Bijvoorbeeld als kunstmestvervanger in landbouw en/of product voor luchtreiniging.